

11.11.11-ACTIE houdt stand

driemaandelijks tijdschrift • december 2009 • extra nummer • afgifteplaats: Antwerpen X

11.11.11

VECHT MEE TEGEN ONRECHT

100.000
voor waardig werk

AAN DIT NUMMER WERKTEN MEE:

EDUCATIECEL: Bart Demedts, Claire Bracke, Eddy Maes en Soumaya Zaougui
PROVINCIALE MEDEWERKERS: Marieke Colpaert, Bieke Deleze, Greet De Prins, Jeroen Dries, Geraar Keymeulen, Krista Kuppens, Jan Leysen, Lieve Missotten, Lore Van Brabant, Aagje Vandewalle, Geertrui Van Eynde, Hade Vanhoutte en Matthias Van Milders
BELEIDSDIENST: Rudy De Meyer en Kris Vanslambrouck
FONDSSENWERVING EN MARKETING: Dirk Peeters

CONCEPT EN REALISATIE:

Metronoom, Antwerpen

FOTO VOORPAGINA:

Betty Bex

DRUK:

Druk In De Weer, Gent

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Bogdan Vanden Berghe
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel

REDACTIE:

Pagina 11
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
Tel. 02 536 11 16
Fax 02 536 19 02
e-mail pagina11@11.be
www.11.be

NATIONAAL SECRETARIAAT:

11.11.11
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
Tel. 02 536 11 11
Fax 02 536 19 10

PROVINCIALE SECRETARIATEN:

11.11.11 ANTWERPEN
Patriottenstraat 27, 2600 Berchem
Tel. 03 281 06 62
Fax 03 281 06 89
e-mail antwerpen@11.be

11.11.11 LIMBURG
Pastorijstraat 40, bus 7,
3530 Houthalen-Helchteren
Tel. 011 87 14 80
Fax 011 85 14 93
e-mail limburg@11.be

11.11.11 OOST-VLAANDEREN
Dok Noord 5, 9000 Gent
Tel. 09 233 02 03
Fax 09 233 94 84
e-mail oost-vlaanderen@11.be

11.11.11 VLAAMS-BRABANT/BRUSSEL
Vlasfabriekstraat 11, 1060 Brussel
Tel. 02 536 11 53 of 02 536 11 33
Fax 02 536 19 01
e-mail brabant@11.be

11.11.11 WEST-VLAANDEREN
Hugo Verrieststraat 22, 8800 Roeselare
Tel. 051 24 06 13
Fax 051 24 08 39
e-mail west-vlaanderen@11.be

Overname van (delen van) artikelen
is toegestaan, mits bronvermelding.

100 km/u in 6 seconden

Ik had twee jassen boven mekaar aangetrokken om het kleingeld en de briefjes in zes zakken te sorteren. Efficiënt, maar na dertig deuren en vier pakjes wenskaarten, was de opwarming ongenietbaar. Het was verdacht zacht voor de tijd van het jaar. Toeval of niet? Daar kunnen de believers en de nonbelievers van climate change een boompje over opzetten.

De temperatuur kan wereldwijd met 6 graden stijgen als de klimaat-top in Kopenhagen mislukt. Dat zegt het Global Carbon Project, een wereldwijde club van wetenschappers. Schitterend. Binnenkort doen

we de deur-aan-deuractie in T-shirt. En met rubberlaarzen in de wijken die ondergelopen zijn. Dat wordt pas dweilen met de kraan open.

In Kopenhagen staat er dus duizelingwekkend veel op het spel. Pakken we de problemen aan of helpen we boel finaal om zeep. Dat men het niet eens is over the point of no return, is geen reden om te aarzelen. Wat doe je als je in dichte mist niet weet of je op 1 of op 100 meter van het ravijn bent? Een compromis? Nog 50 meter riskeren? De mensheid gaat heel tweeslachtig om met deze dreigende catastrofe.

Op dat vlak is het ledenblad van Touring mijn favoriete bron van ergernis. Het blad is een uithangbord voor dure en snelle wagens. "Deze gezinsberline met vierviel aandrijving zal veel chauffeurs het nakijken geven, want de auto trekt in minder dan 6 seconden op naar 100 km/u." Stel je voor, vrouw en kinderen in 6 seconden naar 100 km/u. De droom van elke huisvader. Hoe krachtiger, hoe meer CO₂ deze speeltjes uitstoten. Maar geen nood, de lucht in de cabine is perfect gefilterd. Een paar pagina's verder doet het blad van Touring de opwarming van de aarde en de rampzalige gevolgen van de CO₂-uitstoot uit de doeken. Moet kunnen in eenzelfde tijdschrift. Een perfecte afspiegeling van een schizofrene maatschappij.

Voor volgend jaar zoek ik een jas met zes zakken.

Warme groeten.

BART DEMEDTS

Niet te missen in deze Pagina 11

- Belletje-trek en Harley Davidson, de vele gezichten van de 11.11.11-actie p. 6

- Politiek werk, radiKAAL? p. 14

- De ronde van 11, een lentefris zusje p. 13

100.000 voor waardig werk

Kamervoorzitter Dewael schrok zich een hoedje toen op 24 november een reuzenhamer het parlement binnen-

wandelde. Nog meer indruk maakte het aantal handtekeningen voor waardig werk: 99.253.

KOP VAN JUT

Het bezoek aan het parlement was de afsluiter van het eerste jaar campagne voor waardig werk. Allerlei hamer- en andere petitieacties verzamelden 37.151 handtekeningen. De webpetitie 9.836. De rest van de bijna 100.000 handtekeningen kwam van onze Franstalige collega's van CNCD, van de andere ngo's van de coalitie *Waardig Werk* en van de vakbondsacties in het voorjaar.

Voor de handtekeningen van 11.11.11 leverden heel wat boomstronken een gewaardeerde bijdrage. Nagels kloppen werd een geliefkoosde bezigheid op markten en feesten. Gemeenteraadsleden ontsnapten al evenmin aan de hamerwoede. De petitie passeerde immers in heel wat raadszalen. In de Gentse wijk Heirnis-Macharius zorgde het plaatselijke comité voor een stevige blikvanger. Naast een kop-van-jut stond er ook nog een werfwagen waarin je de campagne-dvd met Lieven Scheire kon zien. En in Wevelgem stonden de actievoerders al voor dag en dauw aan het station om de pendelaars een handtekening te vragen voor waardig werk. En zo waren er acties in heel wat Vlaamse gemeenten.

OP HET ETIKET

Die veelheid aan acties van de leden van de coalitie *Waardig Werk* zorgde voor een breed draagvlak. "De politieke gevoeligheid voor het thema groeit", stelt Bogdan Vanden Berghe vast. Hij verwijst daarbij naar de resolutie die de Kamer goedkeurde en de pogingen in het Europees parlement om te komen tot een richtlijn over onderaanneming.

Van de Belgische parlementsleden verwacht de coalitie *Waardig Werk* dat ze werk maken van bindende

regels voor bedrijven. Die moeten de arbeidsrechten garanderen. Speerpunt is de eis om bedrijven te verplichten om alle informatie te geven over de productieketen. "Zo'n wet is belangrijk voor de consument", zegt Bogdan Vanden Berghe. "Mensen staan wel achter onze eisen, maar vragen dan: wat kunnen we zelf doen. Als op alle producten duidelijk vermeld staat onder welke arbeidsomstandigheden ze gemaakt zijn, kunnen ze bewust kiezen." In Frankrijk bestaat al zo'n wet.

DUIMSCHROEVEN

Verder wil *Waardig Werk* dat België én Europa gebruik maken van de hefboomen waarover ze beschikken om bedrijven te dwingen de arbeidsrechten te respecteren. De investeringssteun via de Delcreditedienst en FINEXPO moet rekening houden met de naleving van ethische en sociale criteria. Het handels- en investeringsbeleid van de Europese Unie heeft nu vooral aandacht voor de winst van de investeerders, ten koste van de arbeidsomstandigheden van de werknemers. België kan én moet een rol spelen om hierin verandering te brengen.

De kous is nog niet af en dus loopt de campagne *Waardig Werk* nog verder. Begin volgend jaar voeren fos-socialistische solidariteit, Wereld-solidariteit en de vakbonden nog een voorjaarscampagne om de druk op de ketel te houden.

EDDY MAES

De coalitie 'Waardig Werk' bestaat uit 11.11.11, CNCD/11.11.11, Wereldsolidariteit, fos-socialistische solidariteit, Oxfam Solidariteit, ACV, ABW en ACLVB.

• www.waardigwerk.be

Bernard Bossuyt uit Koogigem beitelde deze prachtige stronk voor de petitieactie. Op www.waardigwerk.be vind je beelden van acties in enkele gemeenten.

FOTO HANS VANHECKE

WERKNEMERS ZIJN GE
DAAR BLIJVEN
STEUN TILLY IN DE STRIJD VOOR

2015

"VRIJWILLIGERS zorgen voor verrassing"

FOTO DIRK PEETERS

Haar koffers staan al klaar als we Maria Emeninta van het Indonisische K-SBSI samen met Bogdan Vanden Berghe laten terugblikken op de voorbije campagne. Allebei trokken ze rond en hadden ze warme ontmoetingen met de plaatselijke vrijwilligers.

De 11.11.11-campagne heeft blijkbaar weinig geleden onder de crisis.

Bogdan Vanden Berghe. De campagne is inderdaad zeer goed meegevallen, althans op basis van wat we nu weten, kort na de actie. Op de stratenactie heeft de crisis geen impact gehad. Wellicht halen we daar een status quo. Dat doet me verschrikkelijk veel plezier.

Elk jaar ga ik langs bij heel wat comités en daar ontmoet ik telkens heel enthousiaste mensen die zich na hun werkuren hard inzetten voor de cam-

pagne. Gelukkig hebben we een stevige kern van zo'n mensen. We zullen de komende jaren die mensen nog meer ondersteunen.

Voor de overschrijvingen is het nog te vroeg, al zagen we tijdens de campagne een lichte inhaalbeweging tegenover vorig jaar. Te vroeg om daar al conclusies uit te trekken.

Maria, wat is jou opgevallen tijdens de campagne?

Maria Emeninta. Mij viel de efficiënte organisatie van de campagne op, ook op lokaal vlak. Zo deur aan deur geld gaan vragen, dat is bij ons ondenkbaar. Je moet familie en burens al ondersteunen. Maar de formule van de brunch en de etentjes lijkt me heel interessant om bij ons ook eens uit te proberen.

Bogdan. Dergelijke acties zitten in de lift. Zo was ik in Geraardsbergen op een etenje met 250 aanwezigen. Elke lokale groep zoekt wat best werkt en aanslaat in de gemeente. Die lokale creativiteit en diversiteit is een enorme rijkdom. Dat maakt de stratenactie niet minder belangrijk. Het deur-aan-deur gaan aanbellen is wel een heel sterke boodschap, een sterke vraag naar solidariteit. Daarbij is het persoonlijk contact heel belangrijk.

Hoe waren de reacties tijdens jullie voordrachten?

Maria. De mensen kennen Indonesië vooral van de toeristische plaatsen en beelden. Daarom was het belangrijk dat we veel gelegenheden kregen om de situatie van de werknemers uit te leggen en het belang van waardig werk. Heel wat mensen waren

FOTO DIRK PEETERS

"Als multinationals betere arbeidsomstandigheden moeten invoeren, heeft dat een direct gevolg voor de Indonesische werknemers."

MARIA EMENINTA, K-SBSI

geschokt door de arbeidsomstandigheden.

Daarnaast is mij de kritiek op de sociale zekerheid enorm opgevallen. Sommige mensen vinden het systeem te duur, terwijl het juist in deze crisis haar nut bewijst. De Indonesische werknemers dromen van zo'n systeem. Bij ons gaat hun situatie er elke dag op achteruit.

Bogdan. Ik vind het zorgwekkend dat niet meer verantwoordelijken en politici ons systeem van sociale zekerheid verdedigen. De crisis slaat hard toe, zeker in landen zoals Indonesië. Bij ons vangt het kussen van de sociale zekerheid voor een deel die slag op. Daarom zijn de gevolgen bij ons minder erg dan in andere landen en zal onze economie er ook vlotter terug bovenop komen.

Dit jaar richtte de campagne zich op de politici. Heb je al reactie gekregen?

Bogdan. We merken dat waardig werk meer en meer aandacht krijgt bij de parlementsleden. De petitie liep heel goed. Dat hebben de plaatselijke medewerkers mij ook bevestigd. En dat heeft dus zijn invloed. Bovendien is het een goede zaak dat we dit thema samen met de vakbonden hebben opgenomen. Dank zij de inspanningen van Wereldsolidariteit en fos-socialistische solidariteit is waardig werk doorgedrongen tot bij de basis van de vakbonden. Daardoor is de sympathie voor 11.11.11 ook gegroeid.

Op het vlak van resultaten hebben we nog een weg af te leggen. Er is wel de resolutie van de kamer over waardig werk, en dat is zeker positief, maar we moeten tot echte, strikte regelgeving komen. Staatssteun via de Delcredere Dienst kan maar als bedrijven de internationale arbeidsregels respecteren. Dat moet bij wet vastliggen. Het zou ook goed zijn als België een wet aanneemt waardoor bedrijven informatie moeten verschaffen over de manier waarop hun producten gemaakt zijn. Dat is heel belangrijk. Denk maar aan de Tobin-taks. België was toen – onder meer door de campagnes van 11.11.11 – een van de eerste landen om dat in een wet vast te leggen. Nu zien we dat heel wat politici, tot Merkel en Sarkozy, dat idee oppikken. Daar mogen we als 11.11.11 toch een beetje fier op zijn.

Wat zou de impact van zo'n wet bij jullie in Indonesië zijn?

Maria. De eis die 11.11.11 stelt voor waardig werk is enorm belangrijk voor ons. In Indonesië zorgen de multinationals in de steden voor meer dan de helft van de tewerkstelling. Als zij betere arbeidsomstan-

11.11.11 houdt stand

Voor een definitief cijfer is het nog te vroeg, maar het ziet er naar uit dat de 11.11.11-actie ondanks de economische crisis goed stand houdt. De straatactie leverde zowel plussen als minnen op, zodat we wellicht op een status quo uitkomen. De inzet en het enthousiasme van de vrijwilligers was daarvoor essentieel. De overschrijvingen hinken wel nog achterop. De bijdragen van de vaste schenkers namen gelukkig lichtjes toe. We hopen alsnog aardig in de buurt te komen van de opbrengst van vorig jaar. Als dat lukt, mogen we ronduit van een succes spreken. Bedankt!

digheden moeten invoeren, heeft dat een directe invloed op die werknemers. Nu is het net andersom. Het waren de buitenlandse bedrijven die begonnen met outsourcing, het werken in onderaanneming. Daarna volgden de eigen bedrijven. De lonen en arbeidsomstandigheden gingen daardoor enorm achteruit.

Ook de Wereldbank en het IMF hebben een sterke invloed gehad in de deregulering in Indonesië. Het is dan ook goed dat jullie hen met de vingers wijzen en eisen dat ze hun politiek veranderen. Bovendien is een wet, goedgekeurd door België of een ander Europees land een sterk instrument om onze regering en onze werkgevers onder druk te zetten.

EDDY MAES

"Elke lokale 11.11.11-groep zoekt wat best aanslaat in de gemeente. Die lokale creativiteit en diversiteit is een enorme rijkdom."

BOGDAN VANDEN BERGHE, ALGEMEEN SECRETARIS 11.11.11

FOTO ERIC DE MILDT

• www.11.be/11

Bogdan Vanden Berghe: "De kamer keurde een resolutie goed over waardig werk. Dat is zeker positief, maar we moeten tot echte, strikte regelgeving komen. België kan daarin het voortouw nemen, zoals bij de Tobin-taks." FOTO ALEXANDRE SERON

Van maïssoep tot Krikske Vuur

Als de liefde al door de maag gaat, dan is het zeker zo met de solidariteit tijdens de 11.11.11-actie. In Limburg komt daar nog de jenever bij. De lokale creativiteit kent echt geen grenzen. Maar condooms verkopen voor 11.11.11, dat hadden we nog niet meegemaakt. Een verslag uit Hoogstraten, Herk-de-Stad en Kuurne.

Waardig werk onder de hamer

Het is zaterdagavond en in jeugdhuis Cahier van Hoogstraten staat een Mexicaanse eet-avond op het programma, gevolg door een kunst- en curiosaveiling. Die veilingen zijn er ook in twee andere jeugdhuisen. 3 voor 11 heet het initiatief. Lore Van Houtte: "We organiseren ook nog een voetbaltornooi tussen de drie jeugdhuisen, een spaghetti-avond en een motorrit in de Noorderkempen.

3 voor 11 gaat al twintig jaar mee. Jef Ooms: "Samen kan je veel meer op poten zetten, en het creëert een enorm groepsgevoel om de hele dag groentjes te staan snijden (lacht). We proberen de kosten zo laag mogelijk te houden. De nootjes voor de chocoladetaart zijn we bijvoorbeeld zelf gaan rapen." In de keuken heerst grote drukte, zeker als onze fotograaf zijn camera tevoorschijn haalt. "Elk jaar nemen we een ander land als inspiratie voor ons menu. We gaan dan ter prospectie op restaurant en proberen daar enkele recepten te ontfutselen (lacht). De maïssoep en het ananasdessert met rum en munt waren wel een

uitdaging, maar het is zeker eens iets anders!" Maar hoe zit het nu met die veiling? Willem Vandesande: "Elk jaar vragen we aan lokale artiesten om iets te maken voor onze veiling. Zelf maken we sjaals en juwelen, en natuurlijk krijgen we ook veel oude rommel (lacht). Maar je zou verbaasd zijn hoeveel dat soms opbrengt!" Om dat met eigen ogen te zien, pendelen we met een speciaal ingelegde bus richting Meer. Daar gaat in jeugdhuis De Mussenakker de eerste veiling van de avond door. "Even het thema van vanavond schetsen," klinkt het daar. "Werknemers zijn geen gereedschap. Een Afrikaan is dus geen hamertje, en een Chinees is geen beiteltje." Hilariteit alom. Even later kunnen we o.a. op pakjes friet (vers van de frituur!), en een avondse hometrainer bieden. Terug in Hoogstraten slaagt veilingmeester Bart erin een frisse pint van de hand te doen voor de luttel prijs van € 10, een handgeschilderde affiche van de Antilliaanse Feesten '89 voor maar

liefst € 230. Het samengetroepen volk kan ook bieden op een schoonheidsbehandeling, op schilderijen, Cubaanse sigaren, oude vazen of zwemvliezen. Ik rij om half twee naar huis met een waterkoker van € 10 en laat de fuif aan mij voorbij gaan. Bij het buitengaan krijg ik nog een pakje in de hand geduwd met '3 voor 11' erop. Het blijkt een condoom te zijn dat gretig van de hand gaat aan € 2.

BOVEN: Stoere mannen met Harley Davidsonjasjes achter de tap in jeugdhuis Cahier van Hoogstraten. Samen met twee andere jeugdhuisen (3 voor 11) organiseert het een motorrit in de Noorderkempen. Je spreekt eens een ander publiek aan dan gewoonlijk.

ONDER: In Hoogstraten serveerde '3 voor 11' een Mexicaanse schotel in jeugdhuis Cahier. FOTO'S JUS VERHOEGEN

Herk-de-Stad aan de jenever

Het is al donker, die 11de november, als ik toekom op de Sint-Maartenviering van het Limburgse Herk-de-Stad. De markt krioelt van het volk, want er is een heuse kinderdisco-cum-lasershow aan de gang. Gelukkig springt de 11.11.11-tent goed in het oog. Achter een robuuste toog, die het plaatselijke OCMW voor het comité in elkaar knutselde, ontmoet ik Jenny Spiessens.

"Elk jaar staan wij hier met onze stand. De verkoop van jenever is altijd een voltreffer, en ook de glühwein en onze lokale specialiteit Krikske Vuur gaat vlot van de hand. Niet dat we Herk-de-Stad dronken willen voeren (lacht). Er is ook warme chocolademelk te koop. En we delen in de winst van de pannenkoekenverkoop. Normaal gezien levert dat samen tussen € 1.000 en € 1.300 op, niet slecht voor één avond."

"Herk-de-Stad is een levendige gemeente, hier is altijd wel iets te doen. Daarom laten we sommige van onze acties aansluiten op bestaande activiteiten. Maar daarnaast organiseren we ook een

BOVEN: De jeneverstand in Herk-de-Stad is elk jaar een voltreffer.

sponsorloop en een soepverkoop, en gaan we een hele week van deur tot deur met een zestigtal vrijwilligers." Het comité zet vanavond ook in op de petitie. Enkele dappere zielen wringen zich door de mensenmassa op het plein, gewapend met een petitie en een hamervormige pen, een leuke gimmick. Gerda Weyms is één van hen: "Het loopt verbazingwekkend vlot. De mensen kunnen zich zeer goed inleven in de campagne. Waardig werk is geen ver-van-mijn-bed-show, hé. De crisis, bedrijven die in moeilijkheden zitten ... iedereen beseft dat het ook voor hen snel kan gaan. Ik krijg mijn petitie wel vol vanavond!"

ONDER: Gerda Weyms uit Herk-de-Stad: "De petitie loopt verbazingwekkend vlot. De mensen kunnen zich zeer goed inleven in de campagne. De crisis, bedrijven die in moeilijkheden zitten ... iedereen beseft dat het ook voor hen snel kan gaan." FOTO'S JOS VERMOOGEN

Belletje-trek in Kuurne

Elf november. Terwijl wat verderop de trompetten schallen ter nagedachtenis van de eerste wereldoorlog, zitten in een school in Kuurne honderd mensen aan het ontbijt.

Honderd vrijwilligers die de stratenactie voor hun rekening nemen. Ik eet een boterhammetje met fairtradehoning samen met leerkrachten Sabine Lecluyse en Jan Plateau, die hun klassen elk jaar aansporen om mee de straat op te gaan. Sabine: "We krijgen toch telkens een vijftiental leerlingen mee. Die zien het volledig zitten om belletje trek te gaan doen."

Comitéverantwoordelijke Johan Vandenbergh sprekt de vrijwilligers moed in, en verwelkomt Sanjiv Pandita, de directeur van de Aziatische partnerorganisatie AMRC die op bezoek is in België.

Ik ga het pad op met een vijftal enthousiaste KSJ'ers. Lidewij Ramon gaat al sinds haar kleuterjaren mee de straat op. "Heel mijn familie doet mee, dus kan ik niet achterblijven. Ik kom er zelfs speciaal voor naar huis, want ik zit op kot in Leuven." Matthias en Jayden, onze twee jeugdige helpers, racen hoopvol van deur naar deur. Jayden is schepen van openbare werken in de kindergemeenteraad, en neemt zijn job serieus. Het is soms goed zoeken naar de bel of naar de brievenbus, maar gelukkig zijn de meeste mensen zeer hartelijk. "Ze weten dat we komen hé," legt Annelies Amez uit. "Dit is al de 31ste keer dat de stratenactie doorgaat in Kuurne. Veel mensen leggen zelfs op voorhand een enveloppe klaar op tafel, speciaal voor 11.11.11. En het helpt natuurlijk als ze één van ons kennen."

En dan is het één uur, en genieten de vrijwilligers van een welverdiende tas soep. Nieuwsgierig wachten ze op het resultaat. Johan: "De actie klokte af op € 4.565,58. Dat is iets minder dan vorig jaar. Maar we moeten nog heel wat overschrijvingen binnenkrijgen. Een geslaagde actie dus."

CLAIRE BRACKE

Vijf enthousiaste KSJ'ers zien de deur-aan-deur-actie in Kuurne goed zitten. FOTO PATRICK HOLDERBENE

Solidair en creatief

Kunstenaars, muzikanten, hobbykoks, pannenkoekenbakkers, geboren verkopers, bellemannen, ze deden allemaal hun duit in het zakje van de 11.11.11-actie. Twintig foto's als proevertje van de lokale creativiteit.

1 Op de spaghettidag van Beringen kwamen 400 mensen meesmulen, 100 meer dan vorig jaar. FOTO JEROEN DRIES

2 In Linden organiseerde deze jin-groep van de scouts een geslaagde spaghettislag. FOTO GREET DE PRINS

3 De jeugdafdeling van de harmonie Burgerskring was een van de muziekgroepen die de spaghetti-instuif van Diksmuide opluisterde. Meer dan 400 geïnteresseerden zakten af naar de Boterhalle. FOTO LUK DOMBRECHT

4 De verkoop aan de Boekenbeurs is elk jaar een voltreffer. Vier Antwerpse comités verdelen de interessante dagen onder elkaar en trekken met stevige ploegen naar Antwerp Expo. FOTO BETTY BEX

5 Het Veurnse comité maakte van de politieke actie een gezellige namiddag. Met de enige echte bellemannen droegen ze de boodschap uit: Wij willen waardig werk wereldwijd! FOTO PATRICK DEPOTTER

6 De voorbijgangers aan de Gentse Vrijdagmarkt keken vreemd op. Levende nagels spraken hen aan om hun handtekening te zetten onder de eis voor waardig werk. FOTO BIENE DELEYE

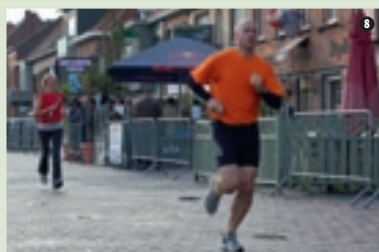
7 Op hun solidariteitsetentje maakte het 11.11.11-comité van Ganshoren duidelijk dat werknemers – en barbiepoppen – geen gereedschap zijn. FOTO LORE VAN BRABANT

8 De vierurenloop wordt stilaan een traditie in Lochristi, telkens in samenwerking met jeugdhuis Lodejo. FOTO AAGJE VANDENWALLE

9 In Merchtem ging de 11.11.11-groep samen met de vakbonden en de Ecuadoraanse bezoekers op pad langs symbolische plaatsen in het kader van Waardig Werk. Na de wandeling konden ze op krachten komen met pannenkoeken en getuigenissen van Angel en Joffre. FOTO GREET DE PRINS

10 De actiedag op het Wapenplein in Oostende was ook dit jaar heel gevarieerd. Voor de politieke actie trok een kop-van-jut de aandacht. Ondertussen liep de verkoop van pannenkoeken en warme chocolademelk. En een muziekgroep van Nepalese Oostendenaars zorgde voor een gezellige sfeer, achteraan in de tent. FOTO LUK DOMBRECHT

11 Het comité van Hoogdele organiseerde voor het eerst een kunstveiling ten voordele van 11.11.11. Ook Sally Choi, een bezoeker van partnerorganisatie AMRC, had enkele kunstwerken mee, gemaakt door Chinese vrouwen. FOTO GEERTUI VAN EYNDE

12

13

14

15

12 De deur-aan-deur-actie van Sint-Denijs-Westrem kon rekenen op de medewerking van enkele leerlingen van meester Erwin.
FOTO ANN MARTENS

13 Veel jeugdig enthousiasme voor de deur-aan-deurverkoop in Boechout.
FOTO GERAAR KEYMEULEN

14 Pannenkoeken bakken voor een fairtrade-onbijt aan huis. De 11.11.11-groep van Tielt-Winge organiseerde het voor de eerste keer, en met succes. FOTO GREET DE PRINS

15 De tweede editie van de ontbijtactie in Hechtel-Eksel werd een grandioos succes: 800 pakketten gingen de deur uit. Dubbel zoveel als vorig jaar. FOTO KRISTA KUPPENS

17

11

16

18

19

20

16 In Hasselt stonden de 11.11.11-vrijwilligers met een standje aan de supermarkten. FOTO LIEVE MISSOTTEN

17 De ploeg 'Yes, we can' ging voor het tweede jaar op rij met de overwinning aan de haal in de sponsorloop van Wommelgem. Bogdan Van den Berghe kwam langs om hen de wisselbeker te overhandigen. FOTO GERAAR KEYMEULEN

18 De vrouwenploeg achter de financiële actie in Zingem. Hun succesformule is de jaarlijkse chili con carne-avond met 213 eters en 102 afhaalmaaltijden. Goed voor € 2.500 netto opbrengst. FOTO ANN MARTENS

19 De verkoop van soep blijft een topper. In Merksplas ging in 3 uur tijd 360 liter verse soep de deur uit. Dank zij de hulp van de plaatselijke landbouwraad en de cultuurraad bij het klaarmaken. FOTO GERAAR KEYMEULEN

20 In Diepenbeek kregen de leerlingen een workshop met de affichekrant van 11.11.11. Ze schreven gedichtjes en juf Sabrina motiveerde hen om kunstwerkjes in klei te maken. FOTO SABRINA ALBERGHS

ECUADORANEN en het witte klontje

FOTO'S JOS VERHOOGEN

**We zijn in de buurt van Tienen. Dat merk je
aan de stapels suikerbieten op de velden.
De Ecuadoraanse Joffre Valarezo en Angel Rivero,
beiden werkzaam in het suikerriet, gaan vandaag
op bezoek bij de roots van het Belgische suiker.**

Suikerriet meets suikerbiet!

Voor de start van onze *suikerroute* koos gastvrouw Paula Broeders de boerderij van de familie Raeymaekers uit. De boerin verwelkomt de bezoekers uit Ecuador met een lekker stuk taart.

NIET TE DOEN

"Het is een goed jaar voor de suikerbieten," vertelt zoon Jos. "De voorgaande jaren leverde een hectare bieten in deze streek 11 ton witte suiker op. Door het goeie weer is dat dit jaar 13 ton. Toch verdienen we nauwelijks genoeg om uit de onkosten te geraken.

"De suikerrietkappers hebben een beperkte vorm van sociale zekerheid, maar in de bananen-sector zijn arbeidsrechten compleet onbestaande."

We krijgen € 26 per ton bieten, waar dat in 2004 nog € 45 was."

Angel en Joffre vertellen hoe de suikerrietboeren in hun land volledig afhankelijk zijn van de *ingenio's* of grote bedrijven. "Vroeger verdienden suikerrietkappers zoals Joffre het schamele bedrag van 84 dollarcent per ton gekapt riet. De vakbonden wisten de prijs op te krikken naar 1,2 dollar, nog steeds een peulenschil. Om 8 dollar per dag te verdienen, moet je dus elke dag opnieuw 7 ton suikerriet kappen." "Zeven tón," herhaalt Joffre, "dat is bijna een onmogelijke taak. En het is een zwaar karwei. Je snijdt je constant aan de scherpe palmblederen, en door de hitte droog je helemaal uit. Tot half elf 's ochtends is de temperatuur nog draaglijk, maar daarna is het heel moeilijk werken."

ZWARTWERK TIJDENS ZIEKTEVERLOF

Toch is de situatie nu beter dan enkele jaren geleden. Vakbonden zoals FENACLE, waarvan Angel en Joffre lid zijn, hebben veel werk verzet in de suikerrietsector. Zo krijgen de arbeiders twee weken vakantie per jaar. Ook moeten ze hun lunch op de rietvelden niet meer zelf betalen, en is er een beperkte vorm van sociale zekerheid voor handen. Angel: "Zolang het seizoen duurt, kunnen we een beroep doen op de sociale zekerheid. Maar als die zes maanden om zijn, moeten

we onze plan trekken." Ze weten dat het nog erger kan. "In de bananensector bijvoorbeeld zijn arbeidersrechten compleet onbestaande. Maar ook bij ons is er nog ruimte voor verbetering. Bij een arbeidsongeval hebben we bijvoorbeeld recht op een uitkering van 100%, bij ziekte is dat 75%. Maar de administratieve rompslomp is niet te overzien. Er moeten getuigen zijn van het ongeval en je hebt allerlei documenten en formulieren nodig. In de praktijk duurt het soms meer dan een jaar voor je het geld krijgt. Om die periode te overbruggen, zit er dikwijls niets anders op dan met zwartwerk je gezin proberen te onderhouden."

MACHINES, GEEN OPTIE

Na een stevige tas koffie stappen de Ecuadoraanse naar de aardappelschuur van Jos Raeymaekers. Daar ligt 2.000 ton aardappelen opgeslagen, een behoorlijk indrukwekkende berg. Joffre maakt de vergelijking met rijst in Ecuador. "Bij ons geldt: *sin arroz, no hay vida*. Geen leven zonder rijst. Maar jullie Belgen kunnen niet zonder *papas*, aardappelen." Als goeie Belgen beamen we dat gretig, en nodigen we de rijstliefhebbers uit voor een pakje friet. Ondertussen zorgt Joffre voor de sfeer, want uit zijn gsm schalt onophoudelijk salsamuziek. Een goeie remedie tegen het druilerige weer buiten. In de namiddag brengen we een bezoek aan een suikerbietenveld, waar het rooien volop bezig is. Met behulp van twee machines worden de bieten een kopje kleiner gemaakt, gerooid, en netjes op een hoop gelegd. Angel en Joffre zien de voordelen van machinaal werk in, maar zijn toch niet onverdeeld enthousiast. "Zo'n machine zou in Ecuador het werk van zeker honderd arbeiders innemen. Dat zijn honderd gezinnen die in de kou komen te staan. Verschillende ingenio's hebben al machines ingevoerd. Maar nu blijkt dat de machines dikwijls ook de wortels van het suikerriet uittrekken, waardoor de productie jaar na jaar daalt." Handarbeid blijft dus de meest aangevoelen manier van werken.

WISSELTEELT

Jos legt uit hoe de meeste boeren in België aan wisselteelt doen. Op een bepaald stuk grond plant hij om de vier jaar suikerbieten, andere jaren zijn dat aardappelen of graan. "Als hier de aardappelteelt eens tegenvalt, kunnen de boeren terugvallen op andere gewassen", begrijpt Joffre. "In Ecuador is het al suikerriet dat de klok slaat. Alles valt of staat met de opbrengst ervan." Zouden ze niet liever minder afhankelijk zijn van één gewas? "Natuurlijk. Maar om andere gewassen te verbouwen, ontbreekt het ons aan infrastructuur. En de ingenio's willen er niet in investeren. Dus blijft alles bij het oude."

"Natuurlijk zouden we best nog andere gewassen verbouwen, maar het ontbreekt ons aan infrastructuur en de grote bedrijven willen niet."

TWAALFUIZEND TON PER DAG

Sluitstuk van de dag wordt een bezoek aan de suikerfabriek in Tienen, hét boegbeeld van de suikerteelt in Vlaanderen. We kloppen de modder van onze schoenen en komen te weten hoe de bieten in de machines gewassen en geraspt worden, en welke processen uiteindelijk tot zo'n mooi wit klontje leiden. Angel maakt van de gelegenheid gebruik om een reepje suikerbiet te verorberen. "Zoet," is zijn lachende reactie. Joffre is onder de indruk van de snelheid waaraan de bieten binnenkomen. "Dat moet wel," legt de gids uit, "want op vier maanden tijd moet er anderhalf miljoen ton bieten de revue passeren. Daarom verwerkt de fabriek elke dag 12.000 ton bieten. Om die taak te volbrengen, werken in de fabriek 140 vaste krachten, die tijdens de bietencampagne bijgestaan worden door 50 extra werkrachten." Angel trekt grote ogen. "Maar 140 man voor zo'n grote fabriek? Zo'n doorgedreven automatisering is indrukwekkend, maar voor de Ecuadoraanse arbeiders zou het een bloedbad betekenen."

• www.11.be/bezoekers

Angel Rivero (midden), Ecuadoraanse suikerrietkapper: "Zo'n doorgedreven automatisering is indrukwekkend, maar voor de Ecuadoraanse arbeiders zou het een bloedbad betekenen."

CLAIRE BRACKE

"REPRESSIE in Honduras zal niet ongestraft blijven"

FOTO SANDRA CUFFE

De staatsgreep van het Hondurese leger van eind juli blijft de internationale gemeenschap beroeren.

De repressie in het land houdt aan.

CIFCA, een netwerk van vijftientig ngo's, probeert de schendingen van de mensenrechten te beperken.

Directeur Luis Guillermo Perez vertelt hoe CIFCA dit aanpakt.

Hoe reageerde CIFCA op het nieuws van de staatsgreep?

Luis Guillermo Perez. Eerst en vooral hebben we de Europese Unie gevraagd de staatsgreep openlijk te veroordelen. Dat was een sterk signaal naar de Hondurese bevolking: de internationale gemeenschap tolereert zo'n machtsgreep niet. Kort daarna organiseerden we een seminarie en een missie naar Honduras, in samenwerking met mensenrechtenorganisaties uit 17 verschillende landen. We namen ook deel aan een missie van de Inter-Amerikaanse Commissie voor Mensenrechten. Daarmee wilden we respect voor de mensenrechten afdwingen, want het coupregime neemt het niet al te nauw met die rechten. We haalden ook enkele Hondurese delegaties naar Europa en verzamelen documenten en getuigenissen over de situatie in het land. Het dossier dat we op basis daarvan opstellen, hopen we te kunnen voorleggen aan het Internationaal Strafhof.

CIFCA nam kort na de staatsgreep het initiatief voor een aantal manifestaties.

Luis. We betoogden onder meer bij de Hondurese ambassade en bij de Europese Unie. Niet alleen om de staatsgreep openlijk te laten afkeuren, maar ook om het verkiezingsproces in Honduras duidelijker te laten veroordelen. Die verkiezingen werden immers georganiseerd door een onwettige regering. We zetten de internationale gemeenschap

dus onder druk om het resultaat van de verkiezingen niet te erkennen. De Verenigde Staten erkennen de resultaten ervan wel, wat we heel gevaarlijk vinden. Het zet de deuren open voor nieuwe staatsgrepen in de regio. We koesteren geen persoonlijke sympathie voor Zelaya, maar hij is wél democratisch verkozen. Als de wil van de kiezer niet gerespecteerd wordt, betekent dat een enorme stap achteruit op het vlak van democratie in Latijns-Amerika.

Heeft het internationale protest veranderingen teweeggebracht in Honduras?

Luis. Het Internationaal Strafhof is gestart met het monitoren van de mensenrechten in Honduras. Dat dwingt de putschisten om voorzichtig te werk te gaan. Ze voeren nog steeds een zeer repressief beleid, maar laten minder sporen na. Hun pesterijen zijn zeer gesofisticeerd. Zo bestookten ze de Braziliaanse ambassade in Honduras, waar Zelaya verblijft, met geluidskanonnen en zonnereflectoren. Ook voor de pers en de gewone burger is de repressie nog alomtegenwoordig, alleen is ze subtieler dan enkele maanden geleden. Officieel is er bijvoorbeeld geen directe censuur meer, maar in de praktijk blijven journalisten een belangrijk doelwit van pesterijen. En hoewel de avondklok nu afgeschaft is, loopt er nog overal politie op straat. Gelukkig blijft het protest tegen de putschisten groeien. Dat is het enige positieve aan de staatsgreep: de bevolking heeft zich nog nooit zo verbonden gevoeld.

CLAIRE BRACKE

Luis Guillermo Perez, directeur van het internationaal netwerk CIFCA: "De verkiezingen georganiseerd door de putschisten kunnen we niet aanvaarden. Dat wel doen, zoals de Verenigde Staten, is de deur openzetten voor nieuwe staatsgrepen in de regio."

FOTO CLAIRE BRACKE

Het **lenteoffensief** van **11.11.11**

Wie haalt het in zijn hoofd om bij de eerste kou de straat op te trekken? 11.11.11!

Daar komt verandering in. Niet dat we de ijersterke najaarscampagne laten vallen, integendeel.

Maar we werken aan een lentefris zusje.

Meer zelfs, ze staat al stevig op haar benen:

De Ronde van 11.

de **ronde**
van **11**

TIJD VOOR IETS NIEUWS

Voor het grote publiek is 11.11.11 vooral de actie van dat ene weekend in november. Maar we willen ook in het voorjaar naar buiten komen. Met een initiatief dat veel mensen op de been brengt en dat gezond is voor groot en klein: fietsen.

Laat er geen twijfel over bestaan. Onze najaarscampagne is en blijft het vlaggenschip van 11.11.11. En dat zowel op het vlak van bewustmaking, politieke actie als wat fondsenwerving betreft. Maar het wordt tijd voor iets nieuws, ook voor de inkomsten van de actie. De voorbije drie jaar ging de gemeentelijke actie met € 400.000 achteruit. Ook onze andere inkomstenbronnen zitten aan hun plafond. En zo is *De Ronde van 11* geboren.

MET DE GANSE FAMILIE

Op zondag 30 mei kan je op 11 locaties in Vlaanderen fietsen voor 11.11.11. Je hebt de keuze uit twee trajecten. Het parcours van 20 km leent voor deelname met het hele gezin. Het traject van 50 km is wat uitdagender. Echte sporters kunnen het traject naar keuze verschillende keren afleggen. *De Ronde van 11* biedt voor elk wat wils, maar het wordt in de eerste plaats een familiegebeuren. Voor de start kan je genieten van een (h)eerlijk ontbijt met producten van Oxfam Fair Trade. Onderweg kan je halt houden voor een sanitaire stop of een kleine hap. Op de rustplaatsen voorzien we kinderanimatie. De startplaatsen zijn Zwijndrecht, Lier, Balen, Dilbeek, Lubbeek, De Pinte, Zottegem, Sint-Truiden, Lommel, Poperinge en wellicht ook Bredene. Een week later, op zondag 6 juni, verwelkomt Brussel de fietsers.

Meerdere plaatselijke comités werken mee aan de organisatie van het evenement.

Uiteraard is dit geen eenmalige actie. *De Ronde van 11* wordt een jaarlijks evenement dat zich hopelijk over steeds meer Vlaamse steden en gemeenten zal uitspreiden.

SPONSORING

Al dat fietsen is niet helemaal vrijblijvend. Het moet ook wat opbrengen voor 11.11.11. Voor gewone deelnemers willen we de instapprijs laag houden. We mikken immers op veel volk, 1.000 deelnemers per ronde. Maar we rekenen ook op heel wat *bijzondere* deelnemers. Dat zijn enthousiastelingen die een stevige duit in het 11.11.11-zakje willen doen met hun deelname. In de maanden die vooraf gaan aan de Ronde sprokkelen ze op allerlei manieren sponsorgeld bij elkaar. Ze ontpoppen zich tot bronzen, zilveren of gouden deelnemer, waarbij ze mikken op een totaal van € 500, € 1111, dan wel € 2015. Schrijf je wel vooraf in op de website.

DIRK PEETERS EN ANNA ARAMPATZIS

• www.derondevan11.be

FOTO REUTERS, BEWERKT

Sarkozy radiKAAL voor de TOBIN-TAKS?

Acht jaar geleden eisten 11.11.11 en andere ngo's een belasting op munttransacties. Nu blijken ook internationale leiders als Sarkozy en Merkel gewonnen voor de Tobin-taks. Moeten we op onze ganzen letten, nu deze vossen de passie preken? Of plukken we de vruchten van jaren volgehouden politiek werk?

RADIKAAL VOOR DE TOBIN-TAKS

Even het geheugen opfrissen. In 2001 zetten 11.11.11, Broederlijk Delen, en Attac-groepen alle zeilen bij om de Tobin-taks op de agenda te krijgen van het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie. Die belasting, genoemd naar de Amerikaanse econoom James Tobin, wil vooral de internationale speculatie aan banden leggen.

11.11.1 voert actie met de slogan 'RadiKAAL voor de Tobin-taks'. Het ganse schepencollege van Malle laat zich kaalscheren en met hen de Gentse burge-meester en honderden actievoerders. Met succes, want de Tobin-taks komt effectief op de agenda. Meer zelfs, in juli 2004 keurt de Belgische kamer een wet goed over een belasting op munttransacties. De taks gaat wel maar in voege na een akkoord daarover binnen de eurozone.

Daarna komt Tobin op een waakvlam te staan, want ondanks stevig werk van het internationaal netwerk ENOFAD (European Network On Finance And Development) houdt de Europese Unie de deur potdicht. Pogingen om in afzonderlijke landen een wet zoals in België te laten goedkeuren, mislukken.

LENTE IN PARIJS

De financiële crisis brengt verandering in de windstille rond de Tobin-taks. In crisistijd komen 'onmogelijke' maatregelen zoals de Tobin-taks plots iets meer binnen handbereik. Men wil immers de groten uit de financiële sector toch een beetje mee laten betalen voor de averij die ze aanrichten. En dan komt de Tobin-taks terug op de voorgrond. Deze maatregel krijgt nu steun uit onverwachte hoek: bondskanselier Merkel, president Sarkozy, commissievoorzitter Barroso, premier Brown, maar ook experts uit de financiële sector.

De steen in de kikkerpoel kwam van de Franse buitenlandminister Kouchner. In mei van dit jaar lanceerde hij terug de Tobin-taks, gesteund door zijn minister voor ontwikkelingssamenwerking. De Franse pers, flink aangemoedigd door de Franse ngo's, smeerde het voorval breed uit in de media. De Britse premier Brown stelde de taks zelfs uitdrukkelijk voor op een vergadering van de G20 in november. Een wat overhaaste sprong die kordaat werd afgeblokt door de Verenigde Staten.

BELGIË WEER OP DE TOBIN-TREIN

Kouchner hield voet bij stuk en op 22 november

- www.11.be/beleid
- www.leadinggroup.org/rubrique20.html

ging een 'task force on international financial transactions' van start. De task force bestaat uit ministers uit een twaalfal landen die het voortouw willen nemen. Duitsland is erbij, Groot-Brittannië, Spanje, Brazilië ... en ook België. Ze wil in mei 2010 een gedetailleerd rapport klaar hebben, met werkbaar voorstellen. Tot de expertengroep die de concrete voorstellen moet uitwerken, behoort overigens prof. Lieven Denys die mee schreef aan de Belgische wet van 2004.

Daar waait de wind alvast in de goede richting. Bemoedigend is vooral dat de Belgische regering, die zich sinds 2004 nooit op het verdedigen van haar eigen wet had laten betrappen, nu wel voluit lijkt mee te gaan.

De boodschap is ondertussen ook doorgedrongen tot de G20, de 20 rijkste landen. Het Internationaal Muntfonds (IMF) kreeg al de opdracht om de haalbaarheid van een belasting op financiële transacties te onderzoeken. Ook dat rapport komt er in de lente van 2010 en het zal sterk bepalen wat er in de G20 verder rond de taks zal gebeuren.

OPLETTEN

Het worden dus belangrijke maanden. En een niet te missen kans voor de Noord-Zuidbeweging. Het jarenlange mollenwerk op alle niveaus (nationaal, Europees en internationaal) kan nu resultaten opleveren. Alle hens aan dek dus. We moeten ervoor zorgen dat de olifant geen muis baart. Dat we geen flauw afkooksel krijgen van de Tobin-taks die we willen. En vooral dat de opbrengsten ervan de ontwikkeling in het Zuiden ten goede komen.

RUDY DE MEYER

Afspraak met de toekomst

In het mooie decor van de Brusselse KVS doet de Noord-Zuidbeweging op 23 januari haar toekomstplannen uit de doeken. Drie internationaal gerenommeerde sprekers spelen in op actuele thema's.

Bogdan Vanden Berghe

Algemeen secretaris van 11.11.11, gaat in debat met minister voor Ontwikkelingssamenwerking Charles Michel. Onderwerp: 'Geld alleen zal niet helpen'

Jan Vandemoortele

Voormalig VN-topman in Pakistan en één van de architecten van de Millenniumdoelstellingen.

Jean-Pascal van Ypersele

Professor klimatologie aan de KUL en lid van het IPCC (Intergouvernementeel Panel over Klimaatsverandering) dat samen met Al Gore in 2007 de Nobelprijs voor de vrede won.

Kumi Naidoo

Zuid-Afrikaanse directeur van Greenpeace International en één de stichters van het wereldwijde netwerk tegen armoede (GCAP). Zie ook interview in Pagina 11 van oktober.

De toekomst begint • KVS Brussel • Zaterdag 23 januari, 10.00-12.30 u
Inschrijven op www.11.be/detoekomstbegint

Wereldbank past beleid aan na klacht 11.11.11-partner

De resultaten van het politiek werk van 11.11.11 en haar partners ogen niet altijd spectaculair, maar ze zijn er niet minder effectief om. Zo dwong de Indonesische partner Sawit Watch de Wereldbank tot een aanpassing van haar beleid in de palmoliesector.

Indonesië is de grootste producent van palmolie, ten koste van het regenwoud, de biodiversiteit en de lokale gemeenschappen. Aan die vernietiging wil Sawit Watch (zie achterpagina) paal en perk stellen. Samen met andere Indonesische ngo's zet ze druk op de producenten om rekening te houden met het milieu en met de lokale gemeenschappen. Tevergeefs.

Daarom trokken de ngo's met een klacht naar de ombudsdienst van de investeringsbank van de Wereldbank. Die financiert heel wat palmolieprojecten. In juni bracht die ombudsdienst een vernietigend rapport uit. Daarop beloofde directeur Zoellick van de Wereldbank om haar investeringen in de palmoliesector te onderzoeken en meer rekening te houden met sociale en ecologische aspecten. Ondertussen bevriest de Wereldbank haar nieuwe projecten voor 18 maanden. Benieuwd of de Wereldbank dit keer haar belofte nakomt.

• www.11.be/indonesie

Indonesië betaalt **HOGE PRIJS** voor palmolie

Het Indonesische ngo-netwerk Sawit Watch is bezorgd om de snelle groei van plantages voor palmolie in het land. Palmplantages zorgen voor werkgelegenheid, buitenlandse investeringen en voedsel, maar brengen ze ook problemen met zich mee.

FOTO REUTERS

SOCIAAL EN MILIEUBEWUST

Sawit Watch is een netwerk van Indonesische ngo's dat de snelle expansie van palmolieplantages nauwgezet volgt. Het netwerk verdedigt al sinds 1998 de belangen van kleine palmolietelers. Sinds 2007 kan Sawit Watch als partner rekenen op de steun van 11.11.11. Daarnaast werkt Sawit Watch ook nauw samen met Walhi, Greenpeace, WWF en Oxfam.

OPPERMACHTIGE MULTINATIONALS

Sinds 2007 is Indonesië de grootste producent van palmolie. Het land bezit maar liefst acht miljoen hectare palmolieplantages. Maar dat gaat elk jaar ten koste van honderdduizenden hectaren regenwoud. Multinationals branden bossen plat om plaats te ruimen voor plantages. De arbeidsrechten van de plantagearbeiders worden vaak geschonden, en honderden dier- en plantensoorten zijn met uitsterven bedreigd. Multinationals verdrijven inheemse volkeren van hun land zonder overleg of akkoord. Sawit Watch tekende de voorbije tien jaar meer dan 500 conflicten op tussen lokale gemeenschappen en de palmoliebedrijven die hun grond inpalmen. Die bedrijven hebben dikwijls honderdduizenden hectaren grond in hun bezit, en zijn oppermachtig. De Indonesische overheid steunt hen, want de vraag naar palmolie blijft stijgen. Ondertussen vechten de twee miljoen gezinnen die leven van hun kleine plantage voor een beter statuut.

BEWUSTMAKING

Elf jaar geleden begon Sawit Watch (sawit is Indonesisch voor palmolie) met het informeren en organiseren van de kleine Indonesische palmolieproducenten. Want met een grotere kennis over de sector en over hun rechten staan de telers sterker in hun schoenen tegenover de grote bedrijven. Daarnaast wil Sawit Watch hen warm maken voor een duurzame en beperkte palmolieteelt die voldoet aan strenge sociale en ecologische regels. Dat kan in combinatie met alternatieve teelten zoals cacao of patchouli. Bij conflicten met overheden of bedrijven verdedigt Sawit Watch de belangen van de lokale gemeenschappen. Het netwerk treedt op als bemiddelaar en steunt de gemeenschappen bij rechtszaken. De telers én de omgeving kunnen er maar wel bij varen.

CLAIRE BRACKE

• www.11.be/indonesie